

Helse- og omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep.,
N -0030 OSLO

Vår ref:
BNR/D.R./200800183-3

Arkivnr:
1104

Dato:
26. september 2008

Høring - forslag til forskrift om pasientskadelovens virkeområde og om tilskuddsplikt for den som yter helsehjelp utenfor den offentlige helsetjenesten

Det vises til departementets brev av 1. juli 2008 vedrørende ovennevnte sak.

I. Innledning

Dette er en sak av meget stor betydning for Den norske tannlegeforening. Vi har rundt 2500 medlemmer i privat sektor som gjennom forslaget vil få endrede regler for ansvarsdekning. Tallet er enda høyere hvis offentlig ansatte med delstillinger i privat sektor regnes med.

Vi vil peke på at foreningen gjennom en kollektivavtale sørger for at våre medlemmer i dag har ansvarsforsikring i Vital. For Tannlegeforeningen er det av stor betydning å finne frem til en mest mulig hensiktsmessig ordning for overgang til NPE slik at våre medlemmer ikke møter tekniske vansker og i verste fall risikerer å stå uten tilfredsstillende ordning fra årsskiftet. Det betyr i realiteten driftsstans. Det er en dialog med Norsk pasientskadeerstatning om saken – men intet bindende er avtalt.

Det er i dag bare 3 måneder til planlagt iverksettelse og det gjenstår mange spørsmål som må løses.

II. Kommentar til de enkelte punkter i høringsnotatet

For å gjøre det enklest mulig har Tannlegeforeningen valgt å systematisere våre kommentarer tilsvarende inndelingen av høringsnotatet. Det er noen problemstillinger av vesentlig betydning for NTF som ikke er berørt i høringsnotatet. Slike problemstillinger er omtalt der de naturlig hører hjemme og for øvrig i punkt III.

Punkt 5. Unntak for helsetjenester med særskilt liten tilknytning til Norge

Tannlegeforeningen har ingen kommentarer til høringsnotatets forslag vedrørende Svalbard, jfr. punkt 5.1 og har ingen innvendinger mot forslaget i høringsnotatet punkt 5.2 om å unnta helsetjenester med særskilt liten norsk tilknytning fra melde- og tilskuddsplikt, f.eks helsetjenester på cruiseskip og i tilreisende militæravdelinger mv.

Punkt 6. Melde- og tilskuddsplikt for helsepersonell som midlertidig yter helsetjenester i Norge.

Den norske tannlegeforening ser av høringsnotatet at utenlandske tannleger/helsepersonell som kun arbeider midlertidig i Norge ikke forutsettes å ha verken melde- eller tilskuddsplikt.

Tannlegeforeningen antar det vil finnes personell som riktignok ikke arbeider i Norge fast, men som gjentatte ganger kommer tilbake til Norge for å arbeide i kortere perioder, som "pendlende" spesialister ett par ganger i året og hyppigere. Prinsipielt sett anser

Tannlegeforeningen at enhver som arbeider i Norge bør ha forsikring, i det minste når man har slike regelmessige "serieopphold".

Det vil sikkert være mange tilfeller der kostnaden ved administrering av en melde- og tilskuddsplikt overstiger de ekstra risiki disse "midlertidige" påfører NPE ordningen, men det bør likevel vurderes å ha en ordning også for disse. I motsatt fall skapes en viss konkurransevridning.

Punkt 7. Pliktsubjekt for melde- og tilskuddsplikt-

Det er to problemstillinger som Tannlegeforeningen vil ta opp.

- Autorisert helsepersonell som eneste pliktsubjekter

I høringsnotatet punkt 7.1 fremgår at departementet anser at melde- og tilskuddsplikten må knyttes til de grupper helsepersonell som har autorisasjon eller lisens etter helsepersonelloven. Dette skaper betydelige vansker for de private tannleger som har ansatte uten autorisasjon, noe som er ganske vanlig. Hele problemstillingen presenteres i dette brevets punkt III.

- Melde- og tilskuddsplikt for enkelttannleger eller på virksomhetsnivå.

I høringsnotatet punkt 7.1 er det videre skissert at melde- og tilskuddsplikt enten kan skje på enkelttannlegenivå eller på virksomhetsnivå og det foreslås en melde- og tilskuddsplikt på virksomhetsnivå. Den norske tannlegeforening mener at melde- og tilskuddsplikt som utgangspunkt legges på den enkelte tannlege. Årsaken til dette er at det per i dag ikke finnes noe register på virksomhetsnivå som gjør det mulig å finne frem til de rettssubjekter melde- og tilskuddsplikten omfatter. Det lar seg med andre ord ikke gjøre å vite med sikkerhet hvem kravene skal rettes til. På sikt lar nok dette seg løse, men i dag finnes altså ikke en slik oversikt.

Hvis melde- og tilskuddsplikten rettes til den enkelte privatpraktiserende tannlege vil disse kunne motta kravet og kunne melde tilbake hvilke ansatte (tannleger, tannpleiere og tannhelsesekretærer) de er ansvarlige for og skal betale for. Likeledes vil de kunne avklare om de er ansatt f.eks i eget AS som i så fall er rette adressat for melde- og tilskuddsplikt.

Vi vil samtidig opplyse at den altoverskyggende hovedregel i dag er at tannpleiere og tannhelsesekretærer i privat sektor er ansatt av en tannlege. Også disse personellgruppene vil dermed kunne bli inkludert blant dem tannlegene melder inn og betaler tilskudd for.

Noen annen praktisk tilnærming enn den ovenfor nevnte vil kreve endret registrering. Foreningen forutsetter at vi kan diskutere dette videre med NPE og eventuelt departementet.

- Unntak fra melde- og tilskuddsplikt for helsepersonell som yter helsehjelp utenfor virksomheten på fritiden

Tannlegeforeningen har ingen innvendinger mot forslaget i høringsnotatet så fremt dette ikke har større omfang enn det som er beskrevet. Med andre ord at private tannlegers tilskudd dekker eventuell sporadisk behandling til venner og kjente i fritiden og at det for offentlig ansatte er slik at det tilskudd fylkeskommunen betaler også dekker sporadisk behandling av venner og kjente i fritiden.

Punkt 8. Egenandelsspørsmålet

Til en viss grad vil egenandeler trolig kunne medføre at helsepersonell øker aktsomheten og unngår svikt i helsetjenesten. Høyst trolig er det imidlertid andre forhold som motiverer mer. Tannlegeforeningen har ingen innvendinger mot forslaget om å ikke benytte egenandeler.

Punkt 9. Klage på NPEs fastsettelse av tilskudd

I henhold til fremlagte forslag skal NPE avgjøre hvem som har tilskuddsplikt og fastsette tilskuddet. Når det gjelder klage på dette vedtaket så foreslås både pasientskadenemnda og NPEs styre som mulige klageorganer. Av disse to alternativene ønsker Tannlegeforeningen at Pasientskadenemnda, eventuelt dennes administrasjon, er klageorgan. Det er for stor nærhet mellom NPE og NPEs styre til at det kan anses for en forvaltningsrettslig god ordning dersom styret skal være klageinstans.

Punkt 10-12. Beregning av tilskuddene – Ønske om "flatt"tilskudd og snarest mulig oppbygging av statistiske data.

I høringsnotatet beskrives det på s. 10 og s. 25 at det er begrensede opplysninger å basere anslag over tilskuddsnivå på.

Den norske tannlegeforening har heller ingen erfaringsdata og tall som gjør det mulig å beregne hvilket nivå som vil være det rette med hensyn til tilskuddets størrelse.

Foreningen ønsker imidlertid at samtlige tannleger – almentannleger og spesialister - betaler samme tilskudd – dvs. at det er et "flatt" tilskuddsnivå inntil man har tilstrekkelig statistisk materiale om risiki til å avgjøre om en differensiering er nødvendig. Tannlegeforeningen støtter dermed dagens forslag, men har en innvending når det gjelder kjeveortoperer.

Tilskuddet for kjeveortoperer (reguleringstannleger) er satt høyere enn for andre tannleger og dette er overraskende. Basert på opplevd erfaring er det lite som tyder på at dette er en gruppe med særlig stor risiko og det bør vurderes om dette høyere tilskuddet for denne spesialistgruppen er berettiget. Hvis det finnes data som tilsier et høyere tilskudd vil vi gjerne bli orientert.

Foreningen ber om at NPE helt fra starten av sørger for en kartlegging av tilskudd kontra administrasjonskostnader og erstatningsutbetaling slik at det så snart som mulig blir mulig å finne frem til et riktig estimat av ulike risiki og dessuten å fastslå om det tilskuddsnivå man i dag foreslår er for høyt eller lavt ift. reell risiko. Justering av tilskudd etter hvert som man får oversikt over riktig nivå er helt nødvendig.

Et annet punkt som Tannlegeforeningen anser naturlig å ta opp er om tilskuddet skal være like høyt for deltidsarbeidende som for fulltidsarbeidende. Dagens ansvarsforsikring er så pass lav at det ikke har hatt vesentlig betydning om man har betalt fullt ut selv ved deltidsarbeid. Med høyere tilskuddspremie bør det vurderes å gradere tilskuddet.

Punkt 13. Utjevning av tilskudd mellom yrkesgrupper

Den norske tannlegeforening har drøftet dette spørsmålet og har kommet til at vi ønsker det foreslåtte system – altså ingen utjevning mellom yrkesgrupper. Vi støtter dermed ingen av de modellene for mulig utjevning som er skissert i høringsnotatets punkt 13.

III. Andre spørsmål av viktighet for Tannlegeforeningen

Tannlegeforeningen ønsker under dette punktet å presentere noen problemstillinger som er viktige for våre medlemmer.

Behov for avklaring av ansvarsdekningen for tannhelsesekretærer og medhjelpere uten autorisasjon.

NPE ordningen foreslås kun å dekke autorisert helsepersonell. Et svært vesentlig aspekt for Den norske tannlegeforening er hvilken ansvarsdekning man kan få for tannhelsesekretærer uten autorisasjon.

Selv om vi ikke har klare data så vet vi at det i vid utstrekning finnes tannhelsesekretærer som har jobbet "i alle år", men som mangler autorisasjon. Det er også ansatt mange tannhelsesekretærer uten formell utdanning og autorisasjon fordi autorisert personell ikke er tilgjengelig.

Likeledes ser Tannlegeforeningen at det kan oppstå problemer ift. andre medhjelpere uten egen autorisasjon, for eksempel tannlege- eller tannpleierstudenter med sommerjobb.

Hvis NPE ordningen ikke skal dekke disse personellgruppene skaper det betydelige vansker for tannlegene. Uten noen ansvarsdekning for disse gruppene risikerer man å få ansvar for deres handlinger uten å kunne dekke dette gjennom NPE.

I så fall må tannlegene eventuelt tegne egen tilleggsforsikring – hvis dette overhodet finnes - noe som medfører økte kostnader og administrasjon for tannlegene. Alternativet vil være oppsigelser – noe om stiller både arbeidsgiverne og arbeidstakerne i en svært vanskelig situasjon.

Tannlegeforeningen vil foreslå at det klart uttrykkes at ansatt hjelpepersonell med eller uten autorisasjon omfattes av den selvstendige tannlegens forsikring. Vanligvis er det maksimalt en tannhelsesekretær per autorisert tannlege. Det vil trolig ikke være vesentlige ekstrarisiki for NPE dersom man får en ordning som nevnt, og det vil være en enkel måte å løse et praktisk vanskelig problem. Kort sagt at tannhelsesekretær med eller uten autorisasjon kommer inn under tannlegens forsikring.

Det kan være ønskelig med en raskt tilbakemelding dersom dette ikke lar seg løse fordi foreningen da så raskt som mulig må finne frem til en mulig ordning med tilleggsforsikring utenfor NPE ordningen. Dette vil høyst trolig bli en ordning basert på uaktsomhetsansvar.

Om adgangen til direktesøksmål

De pasienter som mener å ha fått en erstatningsberettiget pasientskade vil normalt henvende seg til NPE der terskelen for å få erstatning er lavere (pga. objektivisert ansvar - ikke uaktsomhet) og hvor dessuten NPE selv sørger for å utrede saken. Det kan imidlertid ikke utelukkes at enkeltpasienter – dels på eget initiativ og dels etter råd fra andre – velger å gå til ordinært søksmål mot tannlegen.

I dagens ordning går forsikringsselskapet inn i erstatningssaker og håndterer dem på tannlegens vegne.

Tannlegeforeningen anser det som viktig å få en avklaring av hvordan dette skal håndteres i fremtiden. Den enkelte tannlege risikerer i verste fall å ha en ansvarsdekning i NPE, men likevel måtte forholde seg til et krav reist for de ordinære domstoler.

Avklaring av at alle krav vil bli dekket av NPE/Behovet for haleforsikring

I dag har tannlegene en privat forsikringsordning i Vital. Krav som reises i en periode der tannlegen har forsikring dekkes av denne ansvarsforsikringen selv om behandlingen som utløser kravet skjedde på et tidspunkt før tannlegen var forsikret i nåværende selskap, dvs. det såkalte "claims made" prinsippet. Så vidt vi forstår vil NPE på samme måte dekke alle krav som måtte oppstå etter at ordningen har trådt i kraft uten hensyn til om behandlingen kravet knytter seg til skjedde før eller etter tiltredelse til ordningen. Tannlegen trenger med andre ord ingen haleforsikring for å dekke krav knyttet til behandling som skjedde før NPE ordningen trådte i kraft. Hvis dette er en uriktig forståelse så ber vi om å få rask beskjed.

Behovet for informasjon

Våre medlemmer har et betydelig behov for informasjon om den nye ordningen. Inntil nærmere avklaringer er foretatt er det vanskelig å gå ut med presise opplysninger. Vi ber derfor om at vi blir gitt opplysning om veien videre så snart som mulig slik at vi kan bidra til å spre opplysning blant tannlegene.

IV. Vedrørende avtale mellom NPE og Tannlegeforeningen om administrering av melde- og tilskuddsplikten

Tannlegeforeningen har i dag en mellommannsrolle i dagens forsikringsordning med Vital. Tannlegeforeningen fakturerer per i dag ut kostnaden sammen med medlemskontingenten og innbetalt forsikringspremie videresendes Vital sammen med liste over alle som hører inn under forsikringen. Listen oppdateres så jevnlig. NTF har naturligvis fått en avtalt betaling for den jobben som gjøres.

Tannlegeforeningen er i dialog med NPE om videreføring av en tilsvarende rolle ift. NPE. Det er naturligvis ikke ubetydelige kostnader knytter til registrering og fakturering. Dersom NTF skal kunne påta seg den samme mellommannsrolle ift. NPE forutsettes at vederlaget er i en størrelsesordning som samlet sett gjør det mulig for NTF å påta seg arbeidet.

Det er også konkrete praktiske problemstillinger som raskt må tas tak i hvis det skal være noen mulighet til å sette ordningen i verk fra årsskiftet.

Med vennlig hilsen
Den norske tannlegeforening

Dag Erlend Reite
avdelingsleder